

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

דו"ח בקרה מיום 15.05.2018

במוסד: "נאות המושבה"

בישוב: נס ציונה

**הדו"ח נכתב ע"י
צוות מטה-האגף גריאטריה**

לכבוד
ד"ר גורג שמואל לוי
מנהל/ת רפואי/ית
נאות המושבה (קוד מוסד 237G3)
הפטיש 6
נס ציונה

ד"ר לוי נכבד/ה,

הנדון: סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "נאות המושבה"

מצ"ב סיכום בקרת פתע שהתקיימה במוסדכם בתאריך 15.05.2018 ע"י אנשי צוות מטה-האגף גריאטריה. הבקרה נערכה במטרה לבחון את התנהלות בית החולים בשעות 17:20-20:30. בבקרה נמצאו ליקויים המפורטים בהמשך הדוח, עליהם יש לתת את הדעת. יש לתקן את הליקויים בתחום התנהלות הארוחות ושמירה על בטיחות המטופלים באופן מיידי. כמו כן יש לבנות תכנית לתיקון שאר הליקויים, בעיקר בתחומים של שמירה על פרטיות וכבוד המטופלים וקיום פעילות פנאי גם בשעות אחר הצהריים. בראיונות עם מטופלים ובני משפחה הובעה שביעות רצון על ידי חלק מהמראיינים, אך גם הועלו נושאים הדורשים התייחסות, כגון בעיות תקשורת עם הצוות.

המנהל/ת הרפואי/ת מתבקש/ת להעביר עותק מדו"ח זה לשאר חברי הנהלת המוסד (למנהל האדמיניסטרטיבי ולמנהלת הסיעוד - אחות ראשית) ולמנהלי כל הסקטורים המקצועיים. על הנהלת המוסד להודיע ללשכת הבריאות המקומית ולאגף לגריאטריה במייל pniot.geriatria@moh.gov.il, על תכנית תיקון התחומים לשיפור וזאת תוך שבוע מעת קבלת הדו"ח. מעקב אחר תיקון הליקויים יתבצע במסגרת המחוז/הנפה.

בברכה,
ד"ר אירית לקסר
מנהלת המח' לסטנדרטים ואכיפה אגף
גריאטריה, ירושלים

העתקים:

מר משה בר סימן-טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, ירושלים.
ד"ר ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה, ירושלים.
ד"ר אהרון כהן, ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות, ירושלים.
ד"ר אליעזר חפר, הממונה על הרישוי, משרד הבריאות, ירושלים.
ד"ר עופרה חבקין, רופאה מחוזית, לשכת בריאות מרכז.
ד"ר לאוניד גולדנשטיין, גריאטר מחוזי, מחוז מרכז.
ד"ר מרינה פוליאקוב, רופאה נפתית, נפת רחובות.
הנהלת אגף הגריאטריה.
מר יוחנן סמואל, מרכז בכיר, נתוני בקרה ואיכות בגריאטריה, ירושלים.
צוות הבקרה.

סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "נאות המושבה"

- הבקרה התקיימה בתאריך 15.05.2018 בין השעות 17:20 ל-20:30.
- מטעם משרד הבריאות השתתפו הנציגים הבאים:

- דר' דורית רובינשטיין, אחות מפקחת ארצית בגריאטריה, אגף לגריאטריה * **סיעוד**
- גב' סיגלית לבונסקי, מרכזת תחום בקרה ארצי, אגף לגריאטריה * **תזונה**
- גב' חנה קפקא, מרכזת תחום בקרה ארצי, אגף לגריאטריה * **פיזיותרפיה**
- גב' סיגל קורדובה, ראש צוות בקרה, אגף לגריאטריה * **מינהל ותחזוקה**

מטעם המוסד נכחו

מנהל אדמיניסטרטיבי, אחיות אחראיות משמרת, כוחות עזר, מפקחת קלינית על מערך ההנשמה, אחות אחראית על אבטחת איכות ברשת גולדן קייר ודיאטנית מחלקה לסייעוד מורכב תומך ג'.

תפוסת מטופלים במחלקות מול רישוי

שם המחלקה	שם המחלקה בפועל	מספר מטופלים ברישוי	מספר מטופלים בפועל	הערה
גריאטריה שיקום		36	40	
גריאטריה סיעודית א		36	36	
גריאטריה סיעודית ב		36	36	
גריאטריה סיעודית ג		36	39	
גריאטריה סיעודית ד		36	40	
גריאטריה סיעודית ה		36	41	
גריאטריה סיעודית ו		32	21	
סיעוד מורכב תומך א		36	38	
סיעוד מורכב תומך ב		36	38	
סיעוד מורכב תומך ג		36	42	
תשושי נפש א		30	35	
תשושי נפש ב		30	37	
תשושי נפש ג		30	32	
הנשמה ממושכת		24	31	
סה"כ		470	506	

נח-אדם סיעודי

במהלך משמרת ערב, הצוות שעבד במחלקות השונות תאם את סידורי העבודה במחלקות.

במחלקה לגריאטריה שיקומית, סידור העבודה השבועי לא היה זמין לצוות. התברר שנמצא בחדרה של המזכירה. רק לאחר בקשת צוות הבקרה הובא למחלקה. חלק מכוחות העזר העובדים בבית החולים אינם דוברי עברית, גם לא בסיסית. ע"פ סידורי העבודה, יש ריבוי של משמרות כפולות הן של אחים ואחיות והן של כוחות העזר בכל מחלקות הבית. במחלקה להנשמה ממושכת, חלק מהצוות שעבד במשמרת ערב, לא עבר קורס על בסיסי בט.נ. ולא הכשרה ייעודית לטיפול בחולה מונשם כולל האח שהיה אחראי משמרת במועד הבקרה. חלק מהצוות הסייעודי שנכחו במוסד הם עובדים חדשים מזה מס' חודשים, חלקם עדיין לא מכירים את דרכי התנהלות המחלקה בהם עובדים, דרכי התקשרות עם הצוותים השונים ואינם מעורבים מספיק בתהליכים שמובנים בשגרת ניהול אחריות משמרת במחלקה. נצפו מקרים בהם האח/ות אחראי משמרת נעזרו באחים הוותיקים יותר או בכוחות העזר כדי לענות על שאלות שקשורות לשגרת המחלקה. בחלק מהמחלקות, חלק מהצוות הסייעודי (אחים/אחיות וכוח עזר) לא ענדו תגי זיהוי.

תנאים סביבתיים

קיימת אווירה נעימה וביתית בחדרים ובמרחב הציבורי. במרבית מחלקות בית החולים, המרחבים הציבוריים והחדרים נמצאו נקיים ומאווררים. המחלקה לסייעוד מורכב תומך ב' נמצאה מלוכלכת בשעה 17:20. במחלקות בית החולים המיזוג עבד והטמפרטורה במקומות ציבוריים הייתה נעימה, למרות הימים החמים. בחדרים נמדדו טמפרטורות בין 22-25 מעלות. בבדיקה מדגמית במחלקות שונות – נמצאו מים חמים זורמים בברזים. בבדיקה מדגמית - לחצנים לקריאת אחות בחדרי המטופלים היו תקינים ונגישים למטופלים. בבדיקה מדגמית במקלחות המטופלים- בכיסאות הרחצה נצפו חגורות בטיחות ורגליות.

טיפול אישי

בשעה 17:20 רוב המטופלים ברב המחלקות היו מחוץ למיטותיהם, רובם ישבו בלובי המחלקות. בשיחה עם מטופלת ששכבה במיטתה, המטופלת ציינה בפני הבקרת שהייתה מעוניינת לרדת מהמיטה ושהיא לא יודעת למה לא הורידו אותה. יש לציין שהמטופלת אינה דוברת עברית. לאחר השיחה המטופלת הורדה ממיטתה לחדר האוכל. בנוסף לכך, סיפרה כי אין לה בגדים אלה רק פיג'מה ואכן, בבדיקת ארונה נמצאו בו רק פיגמות ועוד הוסיפה כי ברצונה לעבור לאזור תל אביב שם גרים חברים ואינה מבינה למה לא מעבירים אותה. מספר מטופלים בהנשמה ממושכת ישבו בשני חדרי היום. בחלק מהמחלקות, המטופלים לבשו בגדים אישיים, נקיים, תואמים את העונה. במחלקות שונות בבית החולים, אצל חלק מהמטופלים, נצפו ציפורניים ארוכות ולא מטופלות כראוי באצבעות הידיים ורגליים. הולכות של מטופלים במחלקה לגריאטריה שיקומית מתועדות חלקית. במחלקה לתשושי נפש ג' הולכה של חלק מהמטופלים מחדר האוכל לחדרי השינה התבצעה באופן לא בטיחותי. 5 מטופלים נצפו כשהם אינם מסוגלים להליכה מחדר האוכל לחדרם. השכבת מטופלים לאחר ארוחת ערב בוצעה בצורה בטוחה ונכונה. תיעוד שינויי תנוחה מבוצע כיום במחשב בלבד ובהתייחס רק לשעות הלילה, משעה 24:00 – 06:00. בבדיקה מדגמית של מטופלים ששהו במיטה במועד הבקרה לא היה תיעוד כנדרש לגביהם.

ארוחות

עגלות החימום מחוברות לחשמל ובתוכם המזון החם נמצאו במחלקה כבר בשעה 17:20. ארוחת ערב הוגשה ברוב המחלקות בשעה 18:15-18:30 בערב. כלי האוכל אסטתיים פרט לכוסות הפלסטיק. באחת המחלקות מחלקת האוכל, בתחילת הארוחה, מניחה את הצלחות של המרקם הטחון על השולחנות. כתוצאה מכך,

המזון עמד והתקרר לפחות כ-20 דקות עד שניגשו להאכיל מטופלים, ניצפו שני מטופלים שכעבור 30 דקות מההגשה המתוונת להאכלה כשהמזון מולם מתקרר.

באותה המחלקה מערבבים לכל המטופלים שאוכלים במרקם טחון שמנת עם הדייסה וסוכר ללא בירור העדפותיהם. יתרה מכך, ערבוב של מזון חם וקר מוריד את הטמפרטורה של המנה ועקב כך עלולה טעימות המזון להיפגע. לא היו מנות רזרבה למרקם הטחון.

נצפה מטופל שסיים את המזון מהצלחת אך, ממשיך לנסות לגרוף מזון מהצלחת הריקה ולא הוצעה לו תוספת. בסיום חלוקת המזון ניצפתה מטופלת אחרת שלא קיבלה את הגבינה וכשהצוות נשאל מדוע לא קיבלה, נאמר כי "אין". אנשי הצוות לא ידעו למסור ליצוות הבקרה מהם המזונות שניטחנו עבור המרקם הטחון והעלו השערות שונות. יש לציין לטובה כי במחלקה לסייעוד מורכב תומך ג' מחלקת האוכל מיד ידעה מהם מרכיבי המנה הטחונה לדבריה לפני שהיא מחלקת את המזון במרקם זה היא מבררת במטבח מה נטחן.

לא הייתה התאמה מלאה בין התפריט למזון המוגש בפועל. בתפריט נרשם גבינה צהובה, דייסת קוואקר, חביתה עם עשבי תיבול ובפועל פריטים אלה לא היו אלא הוגשו פריטים אחרים.

האווירה בזמן הארוחה הייתה נעימה ורגועה. כוחות העזר שסייעו בהאכלת מטופלים, ישבו על כיסא והאכילו בסובלנות את המטופלים.

נעשה שימוש בסינרים חד פעמיים.

אצל מטופלים הניזונים באמצעות הזנה אנטרלית, ע"ג שקיות הזנה אנטרלית, אין רישום של המזון הייעודי הניתן למטופל וכן המים כולל ציון שעות וכמות.

שימוש באמצעי הגבלה מכניים

ההגבלות באמצעות אביזרים תקינים.

תהליך החלטה ומעקב אחר ביצוע ההגבלות הינו תהליך רב מקצועי מובנה ומתועד.

במחלקה להנשמה ממושכת, אין רשימת הגבלות זמינה.

במחלקה סיעודית ד' 50% מהמטופלים (20) עם הגבלה פיזית באמצעות שולחנית ו/או חגורת בטן. מומלץ לקיים דיון עם רפואה והצוות הרב מקצועי על נחיצות ההגבלה ולשקול חלופות.

בטיחות המטופל

ברוב המחלקות, נעשה שימוש בשקיות שתן במערכת פתוחה ולא סגורה, יש לפעול לפי הנחיות היחידה למניעת זיהומים שכל המטופלים עם קטטר יהיו עם מערכת שתן סגורה.

במחלקה להנשמה ממושכת שטיפת הצנרת לסאקשיין מבוצעת באמצעות מי ברז ולא במים מזוקקים ומעוקרים כנדרש ע"פ הנחיות היחידה למניעת זיהומים.

במחלקה סיעודית ג' באחד מחדרי המטופלים נמצאו סלים של כביסה.

במחלקה לתשושי נפש ג' חלק מההולכות נעשו באופן לא בטיחותי. מספר מטופלים לבשו מכנסיים ארוכים ששוליהם נשרכו על הרצפה ועלולים לגרום לנפילה.

במחלקה לתשושי נפש ג' ניצפו מטופלים יושבים על כסאות לפסטיק לא בטיחותיים.

פעילות פנאי

במחלקה לגריאטריה שיקומית, סיעודית ב', סיעודית ג' וסיעוד תומך א', ב' ו-ג' לא נצפתה כל פעילות אה"צ. במחלקה לתשושי נפש ג' היו מונחים על השולחנות משחקים ועיתונים וחלק מהמטופלים עשו בהם שימוש. במחלקה זו, לאחר ארוחת הערב, מטופלים ישבו וחיכו להשכבה ללא כל תעסוקה. הטלוביזיה היתה פתוחה, אך ללא קול.

שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל

במחלקה סיעודית ב' נצפתה מטופלת שהוחלף לה טיטול כאשר דלת השירותים והחדר פתוחים לרווחה.

בחלק מהחדרים שנבדקו לא נמצאו אמצעים לשמירה על פרטיות המטופלים.

שביעות רצון מטופלים / בני משפחה

באחת המחלקות מטופלת סיפרה על יחס לא הולם כלפיה מאחת האחיות. התלונה הועברה לשרות העבודה הסוציאלית באגף לגריאטריה. אותה מטופלת סיפרה גם שיש בעיה של תקשורת עם הצוות עקב קשיי שפה, רובם אינם דוברים עברית. כמו כן, אמרה כי ארוחות הערב דלות ואינן משביעות ולא אחת ביקשה תוספת ואמרו לה ש"אין, נגמר" אך, ציינה יחס טוב מאוד מרופאת המחלקה. מטופלת אחרת שלא הורדה ממיטתה למרות רצונה, סיפרה כי ברצונה לעבור לאזור תל אביב ליד חברה וכי אין לה בגדים רק פיג'מה. בבדיקת ארונה אכן, לא נמצאו בגדים אלה רק פיג'מות. בראיונות אחרים שבוצעו עם מטופלים ובני משפחה הובעה במרבית המחלקות שביעות רצון מיחס הצוות ומאיכות הטיפול.